

Den här boken handlar om hur våld förändrar oss.
Hur kvinnor påverkas av att bli slagna
och hur män påverkas när de slår kvinnor.
Våldet förändrar både mannen och kvinnan.

Berättelserna i boken hjälper oss att förstå.
Många kan känna igen sig i berättelserna
och förstå hur det är att leva med våld.

Boken är en sammanfattning på lättläst svenska
av Eva Lundgrens bok **Våldets normaliseringsprocess**.

Roks vill att män ska sluta slå eller skrämma kvinnor,
tjejer och barn.
Därför finns det skyddade platser åt kvinnor, tjejer och
barn som är rädda för en farlig man.
Platserna heter kvinnojourer.
Och för unga tjejer som behöver stöd, råd och hjälp
finns det även tjejjourer att vända sig till.

ISBN 978-91-981209-6-7

Våld förändrar oss

Eva Lundgren

Bearbetning på lättläst svenska av
Våldets normaliseringsprocess

Utgiven av ROKS 2019

© Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige

Omslagsfoton och foto i inlagan: Mattonbilder

Text: Eva Lundgren, 2012, Silje Lundgren har skrivit den lättlästa texten och Ulla Bohman har redigerat texten hösten 2019.

Layout och produktion: Fresh Design

Tryckeri: Botkyrka Offset & Digitaltryck AB

Våld förändrar oss

Eva Lundgren

Utgiven av Roks

Bearbetning på lättläst svenska av Våldets normaliseringsprocess

Innehåll

Om boken	4
Kvinnan blir slagen	7
Kvinnan får inte träffa andra	8
Mannen är snäll ibland	9
Liv och död	10
Mannen säger hur det är	11
Våldet blir normalt	12
Kvinnan behöver hjälp	13
Mannen slår	17
Mannen har kontroll	17
Mannen bestämmer över kvinnan	18
Mannen säger att det är kvinnans fel	20
Hur män och kvinnor ska vara	21
Våld och sex	23
Våld är en process	24
Lagen och normen	25

Förklaringar till våld	27
Politik	27
Alkohol	27
Psykiska problem	28
Ekonomisk orättvisa	28
Makten mellan män och kvinnor	29
Forskning	30
Vanmakt	30
Uppväxt	31
Konflikt	31
Kultur	31
Medicinska diagnoser och stereotyper	32
Makt och kontroll	34
Se våldet	37
Att skilja våldet åt	37
Vi måste se sambanden	39
Statistik	40
Är Sverige jämställt?	41

Om boken

Den här boken är en sammanfattning på lättläst svenska av Eva Lundgrens bok Våldets normaliseringsprocess.

Eva Lundgren har intervjuat kvinnor, män och barn.

Först intervjuade hon kvinnor
som blivit slagna av sina män.

Sedan intervjuade hon männen
som slagit kvinnorna.

Eva Lundgren intervjuade också deras barn.

I boken finns berättelser från intervjuerna.

Boken handlar om vad som händer
med kvinnor som blir slagna
och med män som slår kvinnor.

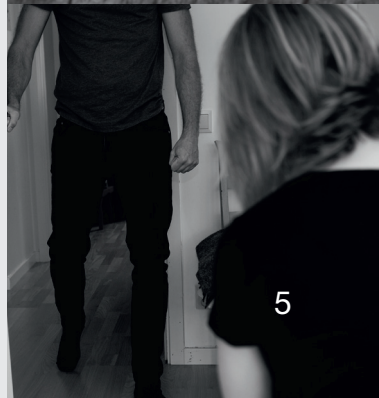
Berättelserna i boken hjälper oss att förstå.

Vi förstår hur kvinnor påverkas av att bli slagna
och hur män påverkas när de slår kvinnor.

Boken handlar om hur vi kan förstå våld.

Det är förstås olika för alla.

Men många kan ändå känna igen sig i berättelserna
och förstå hur det är att leva med våld.

Kvinnan blir slagen

En kvinna som blev slagen av sin man många gånger sa så här:

Det är svårt att leva med mig.
Jag gör inte som han vill.
Min man ser det och då slår han mig.
Jag vet inte när han ska slå mig.
Det är jobbigt för honom också.
Han älskar mig.
Han vill att jag ska bli en bättre kvinna.
Han vill att jag ska vara en bättre mamma.
Jag är dålig.

Kvinnan tror att mannen slår henne för att han älskar henne.

En annan kvinna sa:

Jag ville studera.
Vi bråkade om det innan vi gifte oss.
Min man ville att jag skulle sluta studera.
Jag slutade studera.

Först var jag ledsen.
Men nu är jag inte ledsen längre.
Jag tänkte bara på mig själv.
Min man slår mig när jag tänker för mycket på mig själv.
Jag förstår att han slår mig.

Kvinnan gjorde som mannen ville.
Hon trodde att det var bäst.
Mannen får bestämma vad som är bra
och vad som är dåligt.
Hon anpassar sig till det han vill.

En kvinna sa:

Det är mitt fel.
Han slår mig för att jag är dum och ful.
Om jag ändrar mig så slutar han slå.

Kvinnan tror på det mannen säger.
Hon tror att han slutar slå henne om hon ändrar sig.
Hon försöker att ändra sig.
Men han fortsätter slå henne.

Kvinnorna är rädda för att bli slagna igen.
Därför anpassar de sig.

Kvinnan får inte träffa andra

Mannen vill inte att kvinnan ska träffa andra.
Han vill inte att hon ska träffa sina vänner.
Kvinnan träffar nästan bara honom.
Hon blir isolerad från andra människor.

Mannen kontrollerar kvinnan.
Hon får inte träffa andra.
Hon tror på honom när han säger att hon är dålig.

Kvinnan behöver att någon annan säger
att hon är värdefull och att ingen ska slå henne.
Det kan vara en vän eller en granne.
Det kan också vara någon från en kvinnojour.

En kvinnojour hjälper
kvinnor som blir slagna och kontrollerade.

Mannen är snäll ibland

En kvinna sa så här
första gången hennes man slog henne:

Han slog mig.
Han sa att han var ledsen.
Jag förlåter honom inte.

Kvinnan tycker att mannen gör fel
när han slår henne.
Hon tycker att han måste sluta slå henne.
Men hon berättar inte för någon annan.

Kvinnans man slog henne många gånger i flera år.

Efter några år sa kvinnan:

Han slår mig för att han älskar mig.
Han är fantastisk.
Ingen annan kan förstå.
Han är så snäll efter att han har slagit mig.
Han visar att han älskar mig.

Ibland slår mannen henne, ibland är han snäll.
Mannen bestämmer när han ska slå
och när han ska vara snäll.
Kvinnan tänker att mannen egentligen är snäll.

Kvinnan sa också:

Du säger våld.
Jag säger kärlek.
Han slår mig för mitt eget bästa.
Andra förstår inte.
De vet inte att han är snäll
efter att han har slagit mig.

Kvinnan blandar ihop våld och kärlek.
Hon tror att mannen slår henne
för att han älskar henne.
Hon tror att mannen är snäll när han slår henne.

Liv och död

En annan man brukade slå sin fru ofta.
Han slog henne så hårt att hon nästan dog.

Hans fru berättade:

När han har slagit mig ligger jag på golvet.
Han har kontroll.
Då ler han.
Han hjälper mig att resa mig upp.
Han hämtar en handduk
för att torka bort blodet.
Då mår han bra.

Mannen bestämde om hon skulle leva eller dö.
Han bestämde hur många gånger
han skulle slå henne.
Sedan hjälpte han henne att torka upp blodet.
Han kramade henne.

En dag slog han henne igen.
Han slog hårt och länge.
Hon trodde att hon skulle dö.
Hon tänkte att nästa gång han slår mig
så dör jag.
Hon lämnade honom.

Mannen säger hur det är

En kvinna förändras
när hon blir slagen många gånger.

Första gången mannen slår protesterar kvinnan.
Hon tycker att han gör fel.
Några kvinnor lämnar sin man direkt.
Men många kvinnor stannar kvar.
De berättar inte för någon att de blivit slagna.

Mannen säger förlåt.
Han säger att han var stressad
eller att han mådde dåligt.
Mannen säger att kvinnans vänner är dåliga.
Han vill inte att kvinnan ska träffa andra.
Hon får inte ens träffa sina kompisar.

Mannen slår henne igen.
Sedan tröstar han henne, kramar henne.
Kvinnan känner sig förvirrad.
Hon vet inte om mannen har rätt.
Det är kaos i hennes tankar.

Mannen berättar för kvinnan hur det är.
Mannen säger att det är hennes fel
att han slår henne.
Kvinnan tänker att mannen har rätt.
Kvinnan tror att det är hennes fel
att mannen slår henne.
Hon känner skam.

Då kan han fortsätta att slå henne.

Våldet blir normalt

När kvinnan har blivit slagen en gång eller flera gånger
kontaktar hon ibland sjukvården för att få hjälp.
Kvinnan har ont och hennes kropp har skador.
Hon berättar ofta inte varför hon har ont.
Hon säger istället att hon har ramlat i trappan.

Mannen slår henne många gånger under lång tid.
Kvinnan känner sig orolig, deprimerad.
Hon är förvirrad och det är svårt att ta beslut.

Kvinnan söker ibland psykiatrisk hjälp.
Hon tänker att det är fel på henne
och att hon måste få hjälp att ändra sig.

Kvinnan tänker att det är hon som har problem och att det är därför mannen slår henne.

En kvinna sa:

Om jag var annorlunda skulle han inte slå mig.
Jag är svår och envis.
Jag är en dålig kvinna och en dålig mor.
Det är fel på mig.
Min man vill att jag ska ha det bra.
Jag tänker bara på mig själv.
Min man försöker hjälpa mig
så att jag blir annorlunda.

Kvinnan behöver hjälp

Kvinnan anpassar sig till det mannen vill.

Hon tror att han ska sluta slå henne om hon förändras.

Men mannen fortsätter att slå även om hon förändras.

Hon är rädd och vågar inte protestera.

Hon känner sig förvirrad och trött.

För henne är det nu normalt att han slår henne.

Kvinnan ringer inte polisen.

Polisen vet inte att mannen slår henne.

Ibland tvingar mannen henne
att ha sex med honom fast hon inte vill.
Det är svårt att berätta för andra.

Kvinnan måste få hjälp av vänner, grannar
eller av sjukvården.
En kvinnojour som hjälper kvinnor som blir slagna
kan också hjälpa henne.

Vi andra måste reagera.
Vi måste vara modiga och se vad som händer.
Vi måste säga till henne att det inte är hennes fel.
Vi måste tala om att hon kan få hjälp av kvinnojouren.

En del kvinnor vågar lämna sina män.
Men de kvinnorna är fortfarande rädda.
De tror att det är fel på dem
och därför mår de dåligt.

Kvinnan måste lämna mannen
första gången han slår henne.
Då vet hon att det är fel.
Hon känner sig stark och modig.

När mannen har slagit henne många gånger
tror hon att det är hennes fel
och att hon måste ändra sig.
Då måste hon få hjälp av andra.

Vi måste förstå hur våld påverkar kvinnan
för att vi ska kunna hjälpa henne.

Vi måste förstå att kvinnor påverkas
när någon slår dem under lång tid.

De anpassar sig och är rädda.

De tror att det är deras eget fel.

Mannen slår

Mannen har kontroll

Många människor tror att män slår för att de inte kan kontrollera sina känslor. Att de inte har kontroll över sina impulser.

Psykiatriker säger att:
Mannen var så arg
att han inte visste vad han gjorde.

Men män som slår kvinnor
slår oftast hemma när de två är ensamma.
Mannen bestämmer när, var
och hur mycket han slår.
Mannen har kontroll och får kontroll
när han slår kvinnan.

I intervjuerna berättade männen
att de ibland var arga.
Men att de hade kontroll
när de slog kvinnorna.

En man sa:

Jag har aldrig blivit så provocerad
att jag har förlorat kontrollen.
Jag kan bli väldigt arg på henne.
När jag tycker att hon gör fel,
då slår jag henne.
Jag slår henne för att sätta gränser.

När mannen slår kvinnan förstår kvinnan var gränsen går.

En annan man säger:

Man har kontroll.
Man bör ha kontroll.
Det är viktigt.
Känslorna får inte bestämma.

När mannen slår förstår kvinnan vad hon inte får göra.

Några kvinnor lämnar männen som har slagit dem.
Ibland fortsätter mannen att följa efter henne.
Han fortsätter att kontakta henne även om hon inte vill.
Ibland fortsätter han att slå någon annan kvinna
eller att slå sin dotter.

Mannen behöver kvinnan för att känna
att han har total kontroll.

Mannen bestämmer över kvinnan

En annan man sa att hans fru inte fick prata
med andra människor om deras familj.
Han slog henne så att hon skulle sluta prata
med andra.

Han ville veta vad hon sa till andra.
Han ville inte att hon skulle träffa andra.
Han tog hennes telefon.

Mannen sa:

Då förstår hon att det är jag som bestämmer.
Hon får inte träffa andra.
Jag vill ha henne för mig själv.
Då kan jag förklara för henne hur hon ska leva.
Då förstår hon att hon behöver mig.

Kvinnan får inte träffa andra.
Ibland får hon inte gå till sitt jobb.

Den här mannen sa:

Hon ville ringa andra.
Hon ville berätta saker för dem.
Jag visste inte vad hon sa till dem.
Så jag tog telefonen.

Mannen lå kvinnans telefon i ett rum och låste dörren.
Ibland låste han in kvinnan i ett förråd.

Han sa:

När jag låser in henne i förrådet då förstår hon.
Hon blir rädd.

Mannen kontrollerar vem kvinnan får träffa.
Han kontrollerar vem hon får prata med
och vad hon får säga, tänka och känna.

Mannen kontrollerar hela kvinnans liv.

Mannen säger att det är kvinnans fel

I början säger mannen att han har problem.

Det är stressigt på jobbet.

Han dricker för mycket alkohol.

Senare säger han att det inte är hans fel
att han slår kvinnan.

Det är synd om honom.

Han kan inte låta bli att slå.

Mannen säger att det är något fel på kvinnan.

Han tycker att hon är trött och sur.

Hon vill inte ha sex.

Han säger att hon klagat och tjarat.

Mannen tycker att hon är en dålig mamma.

Därför slår han henne.

Han säger att hon måste vara annorlunda.

Om hon är annorlunda behöver han inte slå henne.

Ibland är mannen snäll mot kvinnan.

Han låter henne vila.

Han torkar hennes blod.

En man sa:

När hon är svag och har ont behöver hon mig.

Jag tar hand om henne.

Jag torkar blodet och sätter på plåster.

Jag lämnar henne inte ensam.

När hon behöver mig kan jag hjälpa henne.

Då är jag en man.

Hur män och kvinnor ska vara

En man sa:

Min fru var inte som kvinnor ska vara.
Jag försökte förklara det för henne.
Jag visade henne att jag hade kontrollen.
Hon förstod vem som bestämde.
Hon var inte en bra kvinna.

Mannen som slår säger att kvinnan är dålig.
Han säger att hon behöver vara annorlunda.
Hon måste anpassa sig.
Förstå att han bestämmer.
Men även om kvinnan blir annorlunda
så säger mannen att hon är fel.

En annan man säger:

Jag borde ha slagit henne från början.
Jag har varit för snäll.
Därför har hon fått dom här idéerna om feminism.

När mannen slår kvinnan visar han något mer.
Han visar hur han tycker en man ska vara.
Han tycker att en man ska vara stark.
Mannen ska bestämma och kontrollera.

Samtidigt visar han kvinnan hur han tycker
att en kvinna ska vara.

En man sa:

Det var rätt att slå henne.
Jag visste att det var rätt när hon var för lössläppt.
Då var jag tvungen att visa att jag bestämmer.

En annan man sa:

Hon ville inte ha sex med mig.
Det gick lång tid.
Hon var ledsen för att hon inte hade fått avsluta
sin utbildning.
Så då gör jag det som är nödvändigt.
Det är bäst för henne.

En annan man sa:

Hon är rebellisk.
Så jag måste slå henne.
Jag gör allt jag kan för att hon ska bli
som andra kvinnor.
Jag tänker fortsätta göra det.

Kvinnan måste anpassa sig till det mannen tycker är rätt.
Han bestämmer hur en kvinna ska vara.
Det tycker han är att vara en man.

Våld och sex

Ibland känner mannen erotisk njutning när han slår kvinnan.

Att slå känns som att segra, dominera, att ha makt och kontroll.

En man sa:

Jag blir upphetsad när jag slår.
Jag visar vem som bestämmer och vem som ska lyda.

Mannen känner sig som en man när han har kontroll och slår kvinnan.

Slagen leder till sex.

Våld och sex hänger ihop.

En annan man sa:

Jag känner begär.
Jag är man när jag slår
Jag är man och jag är stark.
Då vill jag ta henne sexuellt.

Mannen har kontroll när han slår kvinnan.

En man sa:

När jag slår känner jag mig stark.
Jag segrar.
Jag bestämmer om hon ska leva eller dö.

Våld är en process

De flesta relationer är bra i början.
Förändringarna sker i små steg.
Men vad som är normalt förändras med tiden.
Många ser nästan inte förändringarna.
Våld blir en del av vardagen.

Våldet är en process.
Våldet förändrar både mannen och kvinnan.

När en kvinna blir slagen många gånger
förändras hon.
Hon anpassar sig för att inte bli slagen.
Efter en tid anpassar sig kvinnan för att överleva.
Det är för farligt att inte göra som mannen säger.

När en man slår en kvinna förändras han också.
Han får kontroll.
Han känner sig som en man.

Våldet förändrar normer om hur en man ska vara
och normer om hur en kvinna ska vara.
Mannens norm blir mer kontrollerande.
Normen för kvinnan blir att lyda mannen.

Lagen och normen

Att slå någon annan är ett brott.

Det är mot lagen.

Men många tänker att ett sätt att vara man är att ta kontroll och vara stark.

Många tycker därför att det inte är konstigt att mannen bestämmer över kvinnan.

Män som slår kvinnor följer inte lagen.

Men de följer andra normer om hur en man ska vara.

Män som slår och kvinnor som blir slagna lever med samma normer som alla andra i samhället. De ser normerna på TV och hör dem i musiken. Men normerna blir mer extrema i relationer med våld.

Många kvinnor och män lever tillsammans utan att mannen slår.

Mannen har ibland andra sätt att kontrollera kvinnan.

Han kritiserar henne.

Han är svartsjuk och vill veta var hon är.

En del män försöker inte kontrollera kvinnor.

Dessa män följer inte normer om manlighet, makt och kontroll.

Hur är ditt liv?

Har någon försökt kontrollera dig?

Hur var det?

Lever du ett liv utan kontroll?

Vad gör att du kan leva ett fritt liv?

Förklaringar till våld

Våld förklaras på olika sätt.

Några förklaringar kan hjälpa oss att stoppa våldet.

Andra förklaringar handlar om fördomar och stereotyper.

Politik

Maria Wendt Höjer har skrivit om hur politiker har förklarat våld.

Alkohol

På 1930-talet och fram till 1960-talet tänkte politikerna så här:

Det är vanligt att en man slår sin fru.

Mannen och kvinnan bråkar hemma.

Ibland dricker mannen för mycket alkohol.

Politiker tänkte att fattiga människor drack för mycket alkohol.

Det var därför som de började bråka.

Ibland slog mannen kvinnan mycket och ibland slog han henne ofta

så att hon fick skador på kroppen.

Då tänkte de att mannen slog kvinnan för att han drack för mycket alkohol.

Politikerna ville därför lösa problem med alkohol och fattigdom.

Men om män slog kvinnor hemma ibland, var det inte ett problem.

Politikerna tänkte inte att våld hör ihop med makt och manlighet.

Psykiska problem

På 1970-talet och 1980-talet tänkte politikerna att män som slår är psykiskt sjuka.

De männen har haft en svår och olycklig barndom.

Män som slår har svårt med känslor.

Politiker sa att våldet beror på psykiska problem.

Psykiska problem kan vi lösa med terapi.

Familjer som bråkade behövde alltså terapi.

Både mannen och kvinnan skulle prata med psykolog.

De tänkte inte på att mannen var den som slog kvinnan.

Ekonomisk orättvisa

Det fanns också en annan förklaring på 1970-talet och 1980-talet till våldet.

Politiker pratade mycket om ekonomisk orättvisa.

Kvinnor och män delade inte lika på arbetet.

Politikerna tänkte att våld handlar om klasskillnader.

Ojämlikhet mellan olika grupper skapar våld.

Politikerna sa alltså
att våld handlar om pengar och om arbete.
De sa att våld handlar om ekonomisk orättvisa
och att makten i samhället inte är lika för alla.

Men ingen pratade om hur makt och våld
påverkar relationer mellan män och kvinnor.

Makten mellan män och kvinnor

På 1990-talet kom nya förklaringar till våld.
Flera ministrar i Sveriges regering sa
att våld handlar om makt.
Män slår kvinnor för att samhället inte är jämställt.
För att få ett jämställt samhälle
måste män sluta slå kvinnor.

En svensk utredning om våld mot kvinnor sa
att våld handlar om makt och orättvisa.
Det är män som använder våld.
Männen har mer makt i samhället.
Utredarna sa också att våld kan bero på
psykisk sjukdom eller alkoholism.

Politikerna ville ha nya lagar.

Innan politiker bestämmer om nya lagar
får olika personer och organisationer säga vad de tycker.

Många tyckte inte att politikernas förslag var bra.
De tyckte att politikerna pratade för mycket om makt.

Men Sveriges regering föreslog en ny lag.
I den nya lagen står
att våld handlar om mäns makt i samhället.
Det står också att inte alla män slår kvinnor.

Riksdagen sa ja till den nya lagen 1998.
Lagen heter Kvinnofrid.

Forskning

Nea Mellberg har skrivit en rapport
om hur forskare förklarar våld.
Hon skriver att forskning och politik
liknar varandra när de förklarar våld.

Vanmakt

Forskare inom psykoanalys
forskar bland annat om känslor.
För 40 år sedan sa de
att män som slår kvinnor känner sig hjälplösa
och frustrerade.
I samhället finns en konflikt mellan män och kvinnor.
Det är samhället som skapar männens känslor.

Forskare inom sociologi forskar om samhället.
De skrev att män som slår kvinnor
är offer för ett manligt samhälle.
Männen känner sig förvirrade i sin roll som man.

Männens våld visar problem i samhället.

Uppväxt

För 30 år sedan skrev andra forskare så här om våld:
Pojkar som ser sin pappa slå mamma
slår kvinnor när de är vuxna.
Flickor som har sett sin mamma bli slagen
blir slagna när de är vuxna.

Förklaringen till våld är barnens uppväxt
och relationer i familjen.
Förklaringen är inte ojämlika relationer
mellan män och kvinnor i samhället.

Konflikt

För 25 år sedan sa andra forskare att våld är konflikter.
Våld är två personer som bråkar med varandra.
Deras relation handlar inte om
vem som har makten i samhället.

Kultur

En del forskare skriver
att våld finns bland familjer från patriarkala kulturer.
I en patriarkal kultur bestämmer männen.
Män och kvinnor är inte jämställda.

Men forskarna kan inte förklara
våld i familjer som inte har en patriarkal kultur.
Varför ska några människor förklaras med kultur
och inte andra?

En del forskare blandar alla dessa förklaringar.
De använder historia, psykologi, biologi
och samhället samtidigt.

Forskarna tror att blandningen av förklaringar
ger en bättre analys.

Men en del förklaringar säger emot varandra.

Därför förklarar de ingenting
när de blandar alla förklaringar.

Medicinska diagnoser och stereotyper

Det är viktigt hur vi förklarar våld
när vi ska arbeta mot våld.

Psykiatern Bo Bergman skrev för 30 år sedan:
Kvinnor blir slagna för att det är något fel på dem.
Kvinnorna har problem eller så är de alltför duktiga.
Det provocerar männen.

Då blir mannen arg.
Därför slår han kvinnan.

Bo Bergman trodde att problemet fanns hos kvinnorna.
Han skrev att män slår när de blir provocerade.
Därför måste kvinnor sluta provocera.
Kvinnorna måste få hjälp att förändras.
Då kommer männen att sluta slå.

Men det var våldet som gav kvinnorna problem.
De fick problem för att män slog dem.

För några kvinnor blev våldet normalt.
De blev passiva och apatiska.
Andra kvinnor protesterade mot våldet.
Männen tyckte då att kvinnorna provocerade.

Bo Bergman tänkte att männen var friska.
Det var normalt att männen blev arga och aggressiva
när kvinnorna provocerade dem.

Denna forskning visar stereotyper om kvinnor
och den visar stereotyper om män.

Det är viktigt att förstå att kvinnorna inte var sjuka.
De hade inte medicinska diagnoser.
Men kvinnorna hade levt med våld.

För att arbeta mot våld måste vi förstå:

- Kvinnor blir inte slagna för att de mår dåligt.
- Kvinnor mår dåligt för att de blir slagna.
- Konsekvenser av våld är inte orsak till våldet.

Makt och kontroll

Andra forskare ser våld som makt och kontroll.

I samhället har män mest makt.

Kvinnor har mindre makt.

Män som slår kvinnor får makten över kvinnor
och de har kvar makten över kvinnor.

Våld är ett sätt att kontrollera kvinnor.

Män kan också använda andra sätt att kontrollera.

Dessa forskare tycker inte
att förklaringar om vanmakt, känslor eller psykologi
hjälp oss att förstå våld.

De tycker inte att alkohol eller mannens uppväxt
är förklaring till våldet.

De ser inte våld

som ett bråk mellan två personer som är jämlika,
alltså två personer som har lika mycket makt.

De ser inte män som slår

som en person som ibland förlorar kontrollen.

De säger att våld handlar om makt och kontroll
i samhället och mellan individer.

Se våldet

Nästan alla förklaringar ser våld som ett undantag, som något ovanligt.

Förklaringarna ser på våld som något onormalt.

Mannen som slår är annorlunda och har det svårt.

Den som blir slagen är också annorlunda.

Nästan alla som försöker förklara våld, alltså både politiker och forskare fokuserar på orsakerna till våldet.

De fokuserar på hur mannen har det, hur han är och vilken kultur han kommer ifrån.

En del forskare som forskar om kriminalitet och om psykisk sjukdom pratar om risk.

Vilken risk finns det att en man

kommer att slå kvinnor igen i framtiden?

Dessa förklaringar är bortförklaringar.

De förklarar ingenting.

De fokuserar mer på orsaker och risker än på att se själva våldet.

Att skilja våldet åt

Samhället skiljer mellan olika sorters våld.

Fysiskt våld är slag och sparkar.

Sexuellt våld är våldtäkt och övergrepp.

Samhället skiljer också mellan vem som blir slagen.
Är det kvinnor eller är det barn?

Samhället skiljer på vem som använder våld.
En man som slår sin fru.
En man som våldtar en kvinna.
En man som slår sina barn.

Även juridiken och lagen skiljer på våldet.
Det är olika sorters våld som ett slag eller en spark.
Det är olika sorters gärningsmän som har använt våld.

I psykiatrin skiljer de mellan sjuka och friska,
och olika diagnoser.
De pratar om normalt och onormalt.
Det sjuka och onormala ska behandlas.

I media, tidningar och på TV skiljer de också på våldet.
Media rapporterar om extrema händelser.
De skriver om en sorts våld i taget.
De ger en bild av att våld finns någon annanstans.
Bilderna är inte att våldet finns bland oss.

När vi skiljer på våld på detta sätt
ser vi bara en sorts våld i taget.
Oftast ser vi att våld i hemmet är
när en man slår sin fru.
Men vi ser inte resten av våldet.

Då förstår vi inte hur våld hänger samman.
Vi fortsätter att tänka att våld är ovanligt.
Vi tänker att de som slår är annorlunda
och att de som blir slagna är annorlunda.

Vi måste se sambanden

Om vi ser våld som makt och kontroll,
då ser vi att våldet hänger ihop.
Våld handlar om ojämlik makt mellan män och kvinnor,
i samhället och i relationer.

Så står det också i lagen som kallas Kvinnofrid.

Den här boken ser våldet i kvinnornas liv.
För en kvinna som blir slagen hänger våldet ihop.
Hon minns alla slag och sparkar.
Hon minns alla orden, hoten och kontrollen.

Allt våld påverkar kvinnan.
Både det grova våldet och det andra våldet.

Hon är rädd och anpassar sig.
Hon tror att det är hennes fel att mannen slår henne.
Hon tror att mannen har rätt.
Hon försöker tänka att det inte är så farligt.
Våldet blir normalt.

Statistik

År 2001 kom en rapport om våld mot kvinnor.
Rapporten hette "Slagen dam".
I rapporten finns statistik om våld.

Nästan hälften av alla kvinnor i Sverige
har utsatts för hot eller våld.

Många kvinnor har lämnat en man
som har slagit dem.
En tredjedel av dem har blivit slagna många gånger
och under lång tid.

En av fyra unga vuxna kvinnor
har varit med om hot eller våld det senaste året.

En tredjedel av alla kvinnor
har varit utsatta för våld innan de var 15 år gamla.

Våldet finns i alla grupper i samhället.

Kvinnor blir slagna hemma.
Men de blir slagna utanför hemmet också.
Kvinnor blir slagna och våldtagna av män de känner
och av män de inte känner.

Forskarna som skrev rapporten såg
att våldet finns överallt.
Våldet finns i alla sorters relationer
och på alla olika platser.

Är Sverige jämställt?

Många i Sverige tänker att våld är ovanligt.

Män som använder våld är annorlunda.

De är sjuka eller dricker för mycket.

De har inget jobb eller har en patriarkal kultur.

Många människor tänker att Sverige är jämställt.

De tänker att jämställdhet är bra.

Samhället **ska** vara jämställt.

Därför tror de att samhället **är** jämställt.

Men män slår kvinnor i Sverige och i hela världen.

Våld inte är undantag, det är inte ovanligt.

Det är inte människor som är annorlunda som slår eller som blir slagna.

Våldet finns bland oss.

Vi måste **se** våldet.

Vi måste förstå att våldet påverkar oss.

Våldet påverkar de som slår och de som blir slagna.

Våldet påverkar oss alla.

Våldets
normaliserings-
process

OCH ANDRA
VÅLDSFÖRSTÅELSER

Eva Lundgren

UTGIVEN AV ROKS 2012

Den här boken är en sammanfattning
på lättläst svenska av boken

Våldets normaliseringsprocess

av Eva Lundgren

Silje Lundgren har skrivit den lättlästa texten
och **Ulla Bohman** har redigerat texten hösten 2019.

